

Silo, 3-11-2019   Vrijgemaakt om vrij te zijn
Overdenking door Kirsten Timmer-Groeneweg
Lezingen: Gal. 1: 1-5 en Gal. 5: 1-6

Introductie overdenking

Onze gemeente Silo is een Kerk met Stip. Dat betekent, dat we aandacht hebben voor ex-gedetineerden, die weer hun plekje in de samenleving proberen te vinden. De ervaring leert, dat het na de vrijlating een hele opgave is om je plek te vinden. Je merkt, dat de maatschappij is veranderd, dat je zelf bent veranderd, dat sommige mensen je anders behandelen, dat het moeilijk is om werk te vinden. Met al die uitdagingen, die je moet trotseren, ligt het gevaar op de loer dat je terugvalt in je oude leven of nieuwe gewoontes aanneemt, die je niet verder helpen.

Aan terugvallen in je oude leven of slechte nieuwe gewoontes aannemen, dacht ik bij het lezen van de brief aan de Galaten. Paulus waarschuwt hiertegen en spoort aan om in de vrijheid van Christus te leven.

De overdenking van vandaag is onderdeel van onze serie over vrijheid. Vrijheid is één van de subthema's van ons jaarthema Dynamisch Geloven. Eerder hebben we o.a. gehoord over vrij zijn van angst; vrijheid van godsdienst; onze vrijheid in relatie tot de vrijheid van de ander; en vrijheid om te geven. Vandaag staat centraal "Vrijgemaakt om Vrij te Zijn."

Achtergrond

Paulus had gemeenten gesticht tijdens zijn zendingsreizen in Galatië, het huidige Turkije. Elke gemeente bestond uit gelovigen van diverse komaf, zowel in etnisch als religieus opzicht. Na enige jaren schrijft Paulus een rondzendbrief aan deze kerken over ware christelijke vrijheid. En die brief was hard nodig: in verschillende gemeenten waren mensen gekomen, die zichzelf christenen noemden. Zij bleven erop aandringen, dat de christenen, die niet van joodse afkomst waren, absoluut de gehele joodse wet moesten naleven om hun heil te verdienen. Volgens hen bestond redding uit geloof in Christus PLUS

naleving van de joodse voorschriften. Vele niet-joodse christenen begonnen dit Evangelie plus aan te hangen. Andere christenen deden dit niet, maar claimden dat ze vanwege de vrijheid, die Christus hen had gegeven, alles konden doen wat ze wilden: zuippartijen, losbandigheid, afgoderij en ruzies kwamen onder hen voor. Paulus zet hier echte vrijheid en het doel van die vrijheid tegenover. De vrijheid waartoe Christus hen bevrijd heeft, is een levenswandel gekenmerkt door liefde en onderlinge steun.

Galaten 1:1-5

Het is Paulus er alles aan gelegen, dat de gelovigen terugkeren naar het ware Evangelie, zoals hij hen dat verkondigd heeft. Dit zien we al in de begroeting. De begroeting in Galaten 1 heeft de gebruikelijke kenmerken van die tijd – van ..., aan ... en een groet. Verder is de begroeting in deze brief uitgebreider dan gebruikelijk. Ten eerste bevestigt Paulus zijn eigen roeping als apostel, die is aangesteld niet door mensen, maar door God de Vader en Jezus Christus. Ook bevestigt hij het heilswerk van Christus. Verder schrijft Paulus expliciet over het werk en de wil van God de Vader – God heeft Christus uit de dood opgewekt en het is Zijn wil dat Christus ons bevrijd heeft van de zonde. Paulus eindigt de begroeting met een lofprijzing. Door duidelijk aan te geven dat God en Christus centraal staan, en niet het verhaal van een apostel, hoopt Paulus dat zijn lezers terugkeren naar vrijheid in Christus. Deze uitgebreide begroeting is dus essentieel voor het vervolg van de brief.

Galaten 5:1-6

Het tweede deel dat we lezen, geeft de kern weer van de brief: “Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven; houd dus stand en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen.” Deze kern vat de uiteenzetting van de vorige hoofdstukken samen en is het begin van de aansporingen in de resterende hoofdstukken.

In dit tweede deel waarschuwt Paulus driemaal tegen het opleggen van de joodse wetten aan niet-joodse christenen. 1. Laat je niet besnijden want dan zal Christus je niets baten. 2. Volg als niet-jood niet de joodse wetten want dan rust er een onnodige en zware last op je schouders. 3.

Volg niet de joodse wetten als middel tot rechtvaardiging want dan maak je jezelf los van Christus. Immers, alleen door geloof in het reddingswerk van Jezus zijn we rechtvaardig.

Een lastig woord, rechtvaardiging. Twee gedachten hierover. 1. "Rechtvaardiging door geloof in Christus betekent dat de gelovige op Christus vertrouwt om datgene voor hem te doen wat hij niet voor zichzelf kan doen" en 2. "Rechtvaardiging is niet eenvoudigweg een ontsnapping aan zonde; het is bevrijding van zonde" (Tenney, *Galatians: Charter of Christian Liberty*, 119). Die bevrijding heeft als doel, dat we in vrijheid leven, vol van liefde en steun voor onze naasten. Vandaag de dag zullen we als christenen niet zo snel horen, dat we ons aan de joodse wetten moeten houden om echte christenen te zijn. Wel maken gelovigen eigen vormen van rechtvaardiging = geloof PLUS ... Geloof PLUS geen alcohol drinken; geloof PLUS geen bioscoop- of kermisbezoek; geloof PLUS kledingvoorschriften. Het gaat niet om de plussen; het gaat erom dat we vrijgemaakt zijn om vrij te zijn. Die vrijheid komt met de verantwoordelijkheid om uit liefde te leven.

Ook als gemeente hebben we die verantwoordelijkheid: in liefde samen de Schrift lezen en theologische vraagstukken doordenken; samen zoeken naar praktische uitwerkingen van ons geloof. Eén zo'n uitwerking is het opdragen aan God van nieuw leven. Wanneer een baby geboren wordt in ons midden dan zijn we dankbaar voor het nieuwe leven. Het opdragen van Julia vandaag is de volmondige aanvaarding van Gods geschenk van dit leven; hiermee uiten Marieta en Jeroen als ouders en wij als gemeente onze dankbaarheid. We hopen en bidden dat Julia voorspoedig opgroeit en uiteindelijk zelf vrijheid in Christus zal ervaren. Dan zal ook zij zingen, zoals de cantorij vanmorgen zong: " Je bent een kind van God ... We zijn bestemd om te stralen ... Als we ons licht laten schijnen, scheidt dat voor de ander de mogelijkheid hetzelfde te doen." Amen.